చిన్నకథ

గంగాధరం విరాధరుడని తెలిసికూడా చక్రపాణి చక్రపాణిగారు కూతురు వివాహ నిస్తానని పెళ్లి మాటలకు రావడం చూసి తల్లి రాజ్యవర్ధనమ్మ చాలా తికమకపడింది.

చక్రపాణిగారు రైల్వే ఉద్యోగి. బాగా పలుకుబడి, మాట నేర్పుగల దిట్ట. కార్యశూరుడు! కాబట్టే వుద్యోగవేతనం చెన్న ఎమ్మెనే లేకపోయినా, అయిదు గుర్రాలున్నట్టి అద్రాసు తలుపు మించిన భార్యని మోస్తున్నా ఏ దిగులూ లేకుండా పై రాబడివలన అంతో ఇంతో అర్జించుకుని నలుగు రాడపిల్లలకు లక్ష్మణంగా వివాహాలు జరిపించాడు. ఉన్న పెంకుటింటిని తిరిగి యించి మేడ లేపనెత్తేసు. భార్య సీతాదేవి కానులపేరు వేయించాడు. ఆవైపు ఇంటిగ్రాన్ పల్సిన కుర్చీలు, టెంపిలు, నాలుగు హంగులూ సమకూర్చుకుని నలుగురిలోనూ ఘనదా మిడిసిగా చలామణీ అవుతున్నాడు. అలాంటి చక్రపాణిగారు స్వయంగా నిచేసి కానీ రాబడిలేని గంగాధరానికి పిల్లనిస్తానడం విని రాజ్యవర్ధనమ్మ కుటుంబానికి తికమకపడి వుక్కిరి బిక్కిరవడంలో విచిత్రమేమీ లేదు. వీళ్ళకి చక్రపాణిగారు కాకివేత కబురంపిస్తే దాలు, రాజ్యవర్ధనమ్మ ఆంజనేయుడికి మల్లే తెందంగల్లో అవతలి వీధులో వున్న వారింట్లో ఆ క్షణాన వాలిపోయ్యేది!

కాని అతనే స్వయంగా తన పేద కొంపలో అడుగుపెట్టినందుకు తన అదృష్టాన్ని తల్చుకుని లోలోన మురిసిపోయిందావిడ.

'సమయానికి వాడు పూళ్లో లేకపోయాడు' అని కొడుకుని గురించి విమర్శించింది.

'దీని కోసం మీరింత దూరం రావాలా అన్నగారూ! ఏ పిల్లలచేత కబురంపించినా చేసే పచ్చేదాన్నిగా. కాకపోయినా, మీకలాంటి వుద్దేశం వున్నప్పుడు నేను మాత్రం కాదంటానా? తప్పకుండా అలాగే చేద్దాం' అంటూ వినయపూర్వకంగా తన సమ్మతి తెలియజేసింది.

అలా తను విగ్రహంగా బెట్టుసరి విడిచి మాట్లాడ్డం హేయం అని, తనను తాను తేలిక పర్చుకోవడం అవుతుందేమోనని కూడా ఆవిడకు తోపలేదు. ఇంతకూ పరిస్థితు లలా చేస్తాయి.

ఒక్కప్పుడు తానూ మంచి స్థితిలో వున్నప్పటికీ వోవర్కీల్ ఏవి చేస్తూన్న భర్త అకస్మాత్తుగా పోవడంతో ఆవిడ పరిస్థితి బాగా దిగజారిపోయింది. ఉన్న కాస్తంత ఆస్తీ ఒక్కసారి వొక్కొడుకు గంగాధరం చదువు క్రింద ఖర్చయిపోవడమే కాకుండా నాలుగైదొందల చిల్లరప్పులు కూడా నెత్తిక్కి కూర్చున్నాయి. అయినా పీకర్ కొడుకు తలెత్తి నాలుగు వదులు అర్జించుకుంటే అవన్నీ నాటంతటవే వర్దుకుపోతాయనుకుని గుండె రాయిచేసుకుంది. కాని అందుకు వ్రతికూలంగా గంగాధరం స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్ష ప్యాసై మూడేళ్లయినా అతని కెక్కడా వుద్యోగం పుట్టలేదు. అదంతా తమ దురదృష్టమేనని ఒక్కప్పుడు తనలో తాను సరిపెట్టుకున్నప్పటికీ చక్రపాణిలాంటి పెద్దమనుషుల ప్రాపకం వుంటే గంగాధరానికి తప్పకుండా వుద్యోగం దొరుకుతుందనే నమ్మకం ఆవిడకు మొదట్నించీ వుంది. కానీ పొద్దూత్తూ చక్రపాణిగారిలోనే బాంధవ్యం పిర్యాదీ గంగాధరం వృద్ధిలోకి వచ్చే అవకాశం లభిస్తుందని మాత్రం ఆవిడ ఆశించలేదు. అందుకే చక్రపాణిగారి ఆగమనం ఆశ్చర్యకరంగాను, శుభవార్తగానూ కన్పించి కాలక్రమేణా ఆవిడలో జీర్ణించిపోయిన ఆశను మళ్లీ చిగిరింపజేసి అనేక ఆలోచనల్ని రేపింది.

చక్రపాణిగారే కాని తనకు నున్నట్టూ చేస్తే గంగాధరానికి వుద్యోగం దొరకడం కాయం. ఆయన చేత్తో ఆయన అనేక మందికి వుద్యోగాలు వేయించడం తన కళ్లతో తను స్వయంగా చూసింది. అయితే అందులోనే చక్రపాణిగారు వాకవక్యం చూపించి వందల కొద్దులనా గుంజుకున్నాడని అంతా అంటూరు—ఎవరెలా ఏడుస్తే తనకెందుకు. అదంతా ఆతనిష్టం. పిరి కోరి నమ్ముంటే రావొద్దంటాడా? ఇంతకూ ఎవరి కర్మ వారితోనే వుంటుంది. మొత్తంమీద తనకు కావల్సింది తన కొడుక్కి వుద్యోగం. ఆవైపే కన్ను కానుకల విషయంలో కూడా ఏ లోటూ వుండదు. ఎంత చచ్చయినా అయిదొందలన్నుంది. పై లాంచనాలు సరేసరి. పెద్ద పిల్లకి ఎలా ఇస్తే చిన్నకీ అంతే. ఇక అలోచించవల్సింది పెళ్లికూతురు విషయం. గంగాధరంతో పోలిస్తే వివిధ అన్న విధాలా అతనికి తగిన పిల్ల అని చెప్పొచ్చు. తెలివి తేటలకు పనిపెట్టకూడా అలవడిన పిల్ల. అన్నివిధాలా అతి చురుగ్గా రేటిలా చేసుకుపోతుంది.

ఏది ఎలా వున్నా ఈ సంబంధమే దాని స్థిరపర్చుకుంటే అని ముందుగానే బడ్జెట్ చేసుకుంది రాజ్యవర్ధనమ్మ. కట్టుం క్రింద వొచ్చే సొమ్ముతో వున్న చిల్లరప్పులు సుమారుంపెవుతాయి. ఆవైపు చక్రపాణిగారు కూడా బాగా పెట్టి పుట్టినవాడేగదా. కొత్త సంసారానికి కావలసిన హంగులు నాలుగూ సమకూర్చుపోడు. ఈ ఆలోచనల్తో మనుగులో మరియుంలో ఆవిడ ముఖంలో ఆనందం, సెదపులు చోటు చేసుకుని తాండవించాయి. చక్రపాణిగారు కూడా ఆవిడ ఆశలకు ఒక రూపాన్ని కల్పించగల్గితే, ఇదివరకు చెప్పి మాత్రం తొర్కుగానే సరిపుచ్చేవారు.

"చూడండి! ఆలోచించడానికి సిద్ధాంతమని మొగ చెప్పినవారికి ఆలోచించి మరీ ఆలోచిస్తూన్న అవారం. ఆ సంగతి మీకన్న నాకు బాగా తెలుసు. ఇదివరకు ఏ విధి నిమ్మం పనుగా పాటించకపోవడం వల్ల ఇప్పుడు ఏ తప్పుకుండా పూరుకున్నారు. కొత్త ఉద్యోగం పని తొందరగా మీ ఆలోచనలు తగ్గించుకుని ఆలోచించండి. ఇదివరకు మీ ఆలోచనలు ఎలా వుండేవో నాకు తెలుసు. ఇప్పుడు మీ ఆలోచనలు ఎలా వుండాలో నాకు తెలుసు

ఆపద్ధర్మం

(5 వ పేజీ తరువాయి)

ఆపద ముఖంలో నిప్పు మాడుతుంది. 'ఈ' అన్నది అయిపోవాలనగా

"మర్యాం దేనికి? ఒక్కొక్కప్పుడు ఏదో అం పేంలు పుచ్చుకోవాలి" అన్నారు

రాజ్యవర్ధనమ్మకు గుండెల్లో కీచు పుట్టింది.

'ఉద్యోగం నేనుంటుంటుంటుంటు మీ గంగా పట్టం దగ్గిర్నుంచి అలుబొంబలు తాను రావాల్సి వుంది. కట్టుకోలేంది అతడికి ఏ అలుబొంబ లివ్వాలి. చెయ్యమార్చులు చేసుకు వెంటనే చెప్పు వేశాను' నిశ్చలంగా, నిష్ఠురంగా జవాబిచ్చాడు వ్యవహారవేత్త విక్రమ చక్రపాణిరావు

రాజ్యవర్ధనమ్మకు మెదడు తిరిగినంత పని అయింది.

'ఇంత అన్యాయమా' అని అనాలని ఆమె నిలిగిం దాపడ.

చక్రపాణిగారు ఖచ్చితంగా తేల్చి వేశారు.

'ఇందులో అన్యాయం ఏమున్నది? అల్లుడైనంత మాత్రాన నా మామలాలు నే పోషించుకుంటానా? అది నా తరిం కాదు. వ్యవహారం వ్యవహారంగానే నిలిచ్చుకోవాలి బంధుత్వం బంధుత్వంలా వుండాలి అంతే' అన్నారు.

రాజ్యవర్ధనమ్మకు కోపం స్థానం లగాటుకోలేక పోయింది.

'అంతేనా నాయనా! ఏదో ఇచ్చిన బాధ్యతైనా కూడా అంతటితో' అని తెగిపోతుందని తెలుసుకుంటే' అంటూ దిగ్భ్రమపడింది దాసు

"భోంచేసి వెళ్ళండోయిగారూ! పొద్దెక్కింది" అంటూ విజ్ఞప్తిపూర్వకం. ప్రతిపాదించింది

కాని చక్రపాణిగారు మాత్రం ఒక పెట్టుబడి కూడా దిగలేదు. 'రేపొద్దుగాక ఎలాగ నాలుగాడ్ చూసింది. కాదు, ఎలాగ చెప్పుడో ఇప్పుడు చెప్పేశాను

'ఏమండోయ్ బ్యాంకాలు నష్టపోయినా సంబంధమేమిలే! అలుపా, ఎలాగు నిమ్మా వేళకు సంబంధం తెలియా లేదే కాదు. కాగా, ఒకరికి ఉద్యోగం వేయడంలోనో నా కంటి సౌకర్యం వుండో తీయించడంలో కూడా అంత సౌకర్యమూ వుండదని ప్రకటించి వ్యవహారం' అన్నారు

రాజ్యవర్ధనమ్మకు భూమి అంతా కిందికి పోతున్నట్లున్నా, కాళికింద భూమి కదిలిపోయినట్లు అనిపించింది. పదకొండు గంటల వేళలో, మండే గుండెలతో, నిరాశాపూరితమైన మనసులో ఇంటికి బయలు ఎట్టింది. ఆ పిచ్చిలక్ష!

చెన్నపట్టణంలో ఉన్నత సంకేతం విద్యా పరిస్థితిని వెక్కిరించేందుకుగాను ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక కాలంలో రెండు కోట్ల రూపాయలు తేటాయించబడిందనీ, అందుకు సంబంధించిన వివరం లింకా సిద్ధం చేయబడ లేదనీ, కేంద్ర విద్యాశాఖ మంత్రి, రాజ్య సభలో మౌలానా ఎమ్. ఫరూకీ అడిగిన ఒక ప్రశ్నకు ప్రాతిమూలికంగా రాజ్యసభలో జవాబు చెప్పారు.

శ్రీ మద్దూరు సుబ్బారెడ్డిగారు కర్నూలు జిల్లా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకోబడిన సందర్భంలో తీసిన ఫొటో. ఇందు మంత్రి శ్రీ డి. సంజీవయ్యగారిని కూడా చూడవచ్చు

నా స్మృతిపథంలో....

(5 వ పేజీ తరువాయి)

యులు, నీదానినీదానిలను కన్న తండ్రికి స్నేహం ద్రోహం చెయ్యడానికి ఏ మాత్రమూ సంకోచించని కిరాతకులను నిలువరైనా దుర్యోధనుడు కాస్త అంటే అనేది. వీరిలో మరీ దారి వ్యవహారాలు అతనిని వస్త్ర, అతని బొమ్మ విత్రంచడానికి పురమాయించాడు శిల్పి.

తెల్లవారితే ఈ పిడి పనిగుండు. కుడి ప్రతిదీ తాత్కాలికమే అనుకుంటూ అర్థరాత్రి వరకూ పనిచేస్తూ వుండాడు శిల్పి.

"ఎవరండీ? బ్యాంకాలు నష్టపోయినా సంబంధమేమిలే! అలుపా, ఎలాగు నిమ్మా వేళకు సంబంధం తెలియా లేదే కాదు. కాగా, ఒకరికి ఉద్యోగం వేయడంలోనో నా కంటి సౌకర్యం వుండో తీయించడంలో కూడా అంత సౌకర్యమూ వుండదని ప్రకటించి వ్యవహారం' రాజ్యవర్ధనమ్మకు భూమి అంతా కిందికి పోతున్నట్లున్నా, కాళికింద భూమి కదిలిపోయినట్లు అనిపించింది. ప్రొద్దు కైలో ఒక పెద్ద వ్యాపారి తెలిసే భూమిలను బట్టి చిన్న పనులో చెప్పిస్తాడు హాలిస్సన్. సంభాషణ ఒకచోట నడుస్తుంది. దోరణి ఎంతో సహజంగా వుంటుంది. ఇక కథాగమ్యమైనప్పుడు, జీవితంలో కొత్త విలువలను చూపించింది నాకు. ఈ పిత్రుకాలంలో మారినది నేనే.

"ఇఫ్ పింటర్ కిప్స్ కాన్ స్ప్రింగ్ ఓ ఫాల్ బిహైండ్" అనిన షెల్లీ ఆశా సందేశమే ఈ నవలకు మకుటము. ఎంతటి నిస్సార శిశిరంలో కూడా భావి వసంతం ఇమిడి వున్నది. శిశిరబుతువు పుసు అనుకునేలోపే కదా వసంతం వచ్చేది. కనుక నిరాశకు తావు లేదు. ఈ సత్యము చాలా చక్కగా నిరూపించారు కథలో.

ఈ నవలలో ఒక చోట కథ నాయకుడు మార్క్ సాబర్ అంటాడు.

"నోనా బ్రోక్ ది కప్" అని. ఆ మట్టు నోనా పగులకొట్టింది. ఈ మాటలు ఇప్పుడూ, నేను అనేక సార్యాలు అనుకుంటూ వుంటాను. కారణం? అని ఎంతో భావగర్భితమైనవి. అనుభవ పరంపరల వెనుక అణగి వున్న ఒకానొక నిఖిల మనోరథాన్ని జ్ఞప్తికి తేచేవి.

మార్క్ సాబర్ ఇంటిమీదు మన గాంధీ వంటివాడు. చెడ్డ అని మాట అతనికి తెలియదు. మొదట తనకు, అన్ని విధాల అనుకూలమైన స్వభావం గల నోనా అనే ఆమెతో స్నేహమవుతుంది అతనికి. అనేక విషయాలలో వారి మనస్సులు ఏకీభవిస్తాయి. అతడు ఆమెను ఆదర్శస్త్రీగా భావిస్తాడు. వారిద్దరూ ఒకరి నొకరు పూర్తిగా అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. పరస్పరం ప్రేమించి, పెండ్లి చేసుకోవాలని నిశ్చయించుకుంటారు కూడా. కాని, ఇతడట్లోకి పుస్తకాలు వస్తుంటాయి. ఆమె మరేవో ప్రబల కారణాలవల్ల మరొకతనిని పెండ్లాడుతుంది. ఇది సాబర్‌ని కలవరపరచినా, అతడు దీరుడై ఆవేదన భరిస్తాడు. కొన్నాళ్లయి నాక మేబెల్ అనే ఆమెను పెండ్లాడతాడు. వారిద్దరూ సంసారయాత్ర సాగిస్తారు. కాని, అనేక విషయాలలో వారికి అభిప్రాయభేదం కలుగుతుంది. అతడెంత ఆదర్శ జీవో ఆమె అంత సాదా మనిషి. అతడెంత ఉదార మనస్కుడో, ఆమె అంత పరుచిత స్వభావం కలది. అలా నా ఆమెను సంతోష పెట్టాలని శాయశక్తులా ప్రయత్నిస్తాడు. ఎంతో సర్దుకుపోతాడు. కాని, అతనిని ఏమాత్రమూ అర్థం చేసుకోదు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఎంతో క్రూరంగా ప్రవర్తిస్తుంది. ఈ యుమయాతనను అతడు ఎల్లాగో భరిస్తాడు.

ఒక రోజున ఒక స్వల్ప విషయాన్ని గురించి ఆమె రాద్ధాంతమే అతనిలో తీవ్రంగా మాట్లాడుతుంది. అతడెంతో నెమ్మదితో, ఎంతో నిస్పృహగా ఆమెకేసి చూస్తూ నిలబడడం ఆమె సహించలేక, ఒక్క పుండి గది తలుపు దబాలున బాది వెళ్లిపోతుంది. తలుపు దబాలున బాదిందన్న గోడను పిలుస కొయ్యను అన్న పిలగాన్? అన్న జారి క్రిందపడి వేయి ముక్కలవుతుంది. భూమిలోకి కుంగిపోతూ, ఆ ముక్కలను పిరుతూ సాబర్ తనలో అనుకుంటాడు: "నోనా బ్రోక్ ది కప్" —నోనా మనాలానే ఈ కప్పు విరిగింది అని. హృదయాంతర్గత హృదయంలోంచి వెలువడిన ఈ సిట్యూర్పులు తలుచుకొన్నకొద్దీ ఎన్నో విషయాలు స్ఫురిస్తూ వస్తాయి నాకు.

ఎవ్ ఇంటిలో జీవితంలోను ఒక నోనా వుంటుందేమో—ఎవరో కొందరు అన్నట్లు తుల విషయంలో తప్ప.

"ఛీప్ పింటర్ కిప్స్" అనిన ఒకానొక పిడివాదం అర్థత. పేపరులు కొందరికి ఎలుగు ఇచ్చాను నా

* * * *

నా చేత ఇచ్చిన [illegible] వారు [illegible] వారు నాకు ఇచ్చిన [illegible] ప్రకారం [illegible] నా ప్రాణ్ మాట్లాడుకోవడం [illegible] మీరు [illegible] ఇచ్చిన [illegible] "ఛీప్ పింటర్ కిప్స్" [illegible] ఇచ్చిన [illegible] ఆ పుస్తకం [illegible] "ఛీప్ పింటర్ కిప్స్"